

DOI: 10.62829/VNHN.345.59.64

BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG TRONG PHÁT TRIỂN NHANH, BỀN VỮNG ĐẤT NƯỚC TỪ NHẬN THỨC LÝ LUẬN ĐẾN THỰC TIỄN

✍ TS. Bùi Thị Kim Chi

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

● **TÓM TẮT:** Bài viết làm rõ mối quan hệ giữa bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống với phát triển nhanh, bền vững; nhận diện những vấn đề đang đặt ra đối với bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong phát triển nhanh và bền vững. Từ đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong phát triển nhanh và bền vững đất nước.

● **Từ khóa:** giá trị văn hóa truyền thống; bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống; phát triển nhanh, bền vững.

● **ABSTRACT:** The article analyzes the relationship between preserving and promoting traditional cultural values and achieving rapid and sustainable development. It also identifies the challenges and issues arising in the process of balancing these objectives. Based on this analysis, the author proposes several solutions to enhance the effectiveness of preserving and promoting traditional cultural values, thereby contributing to the country's rapid and sustainable development.

● **Keywords:** traditional cultural values; preservation and promotion of traditional cultural values; rapid and sustainable development.

Ngày nhận bài: 13/8/2024 - Ngày bình duyệt: 22/8/2024 - Ngày duyệt đăng: 26/8/2024

Văn hóa luôn song hành với quá trình phát triển của mỗi quốc gia dân tộc. Do đó, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống luôn là một trong những nội dung quan trọng được nhiều quốc gia và tổ chức quốc tế quan tâm. Ngày nay, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống đang thúc đẩy quá trình phát triển nhanh và bền vững đất nước.

1. MỐI QUAN HỆ GIỮA BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG VÀ PHÁT TRIỂN NHANH, BỀN VỮNG ĐẤT NƯỚC

Các giá trị văn hóa truyền thống của Việt Nam được thử thách qua nhiều giai

đoạn lịch sử thăng trầm, được hun đúc qua mấy ngàn năm đấu tranh dựng nước, giữ nước. Do đó, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc luôn là vấn đề luôn được Đảng, Nhà nước quan tâm. Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống là các cách thức nhằm bảo vệ, giữ gìn và lan tỏa những cái hay, cái tốt, có ích, có ý nghĩa của các giá trị văn hóa truyền thống. Các giá trị văn hóa truyền thống được bảo tồn, phát huy phải là những yếu tố tinh hoa, có ích, có ý nghĩa đích thực với cộng đồng. Các giá trị này tiếp tục có khả năng tác động tích cực đến đời sống của mỗi cá nhân và cộng đồng, đáp ứng được nhu cầu của cộng đồng trước những biến động của xã hội hiện tại.

Ngay từ khi chưa giành được độc lập dân tộc, Đảng đã rất chú trọng đến việc giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc. Trong thời kỳ đổi mới, Đảng quan tâm đến xây dựng cơ chế để gắn kết giữa bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống với phát triển kinh tế - xã hội, phát triển toàn diện con người Việt Nam, đẩy mạnh quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam ra thế giới. Đại hội Đảng lần thứ XIII khẳng định: “Xây dựng, phát huy yếu tố văn hóa để thực sự là đột phá phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập quốc tế. Khơi dậy tinh thần yêu nước, tính cộng đồng, ý chí tự cường, tự hào dân tộc và khát vọng vươn lên. Tăng cường công tác bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể, các di tích lịch sử văn hóa”¹.

Phát triển nhanh và bền vững là xu thế chung được nhiều quốc gia trên thế giới nỗ lực hướng tới. Quan điểm về phát triển bền vững xuất hiện từ những năm đầu thập kỷ 80 thế kỷ XX, được phổ biến rộng rãi vào năm 1987. Phát triển bền vững được hiểu là “*sự phát triển đáp ứng nhu cầu của hiện tại mà không làm tổn hại đến khả năng đáp ứng nhu cầu của các thế hệ tương lai*”². Phát triển nhanh là sự phát triển với thời gian ngắn hơn, tức là tốc độ phát triển cao hơn và được duy trì lâu dài, diễn ra trên các lĩnh vực của đời sống xã hội.

Phát triển nhanh và bền vững là sự cân bằng lý tưởng về mặt thời gian, tốc độ phát triển với việc đáp ứng nhu cầu hiện tại mà không ảnh hưởng đến sự phát triển của các thế hệ tương lai. Đó là sự phát triển cân bằng của các yếu tố để sự phát triển được thực hiện nhanh hơn, vượt lên tốc độ hiện tại, thực hiện được mục tiêu đề ra (thậm chí là thực hiện vượt mục tiêu) trong thời gian ngắn hơn dự kiến. Bên cạnh đó, phát triển nhanh và bền vững đòi hỏi phải duy trì được tốc độ phát triển tối ưu, trong thời gian dài và đảm bảo sự hài hòa giữa các yếu tố của sự phát triển. Vì vậy, phát triển nhanh và bền vững gắn liền với phát triển toàn diện, phát triển hài hòa, phát triển bao trùm.

Nước ta có điều kiện để phát triển

nhanh và phát triển nhanh là yêu cầu cấp thiết đã được đặt ra. Phát triển bền vững là cơ sở để phát triển nhanh, phát triển nhanh sẽ tạo ra những nguồn lực cho phát triển bền vững. Phát triển nhanh và bền vững cần có sự kết hợp chặt chẽ, hợp lý và hài hòa giữa ổn định chính trị, phát triển kinh tế với phát triển văn hóa, xã hội và bảo vệ tài nguyên môi trường, chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu, bảo đảm quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền quốc gia. Đảng ta đã khẳng định văn hóa, con người Việt Nam là động lực, nguồn lực nội sinh quan trọng cho quá trình phát triển nhanh và bền vững đất nước. Điều này cũng cho thấy bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống có vai trò quan trọng với phát triển nhanh và bền vững.

Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống góp phần kiến tạo nền tảng cho phát triển nhanh, bền vững. Những giá trị văn hóa truyền thống góp phần quan trọng giải quyết tốt mối quan hệ giữa phát triển kinh tế với tiến bộ và công bằng xã hội. Đó là việc hình thành một xã hội phát triển hài hòa giữa kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, giữa truyền thống và hiện đại. Khi Đảng xác định biến văn hóa thành nguồn lực nội sinh thì việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống sẽ làm cho văn hóa truyền thống thấm vào các hoạt động kinh tế, chính trị, xã hội, góp phần làm cho các hoạt động này gắn kết chặt chẽ trong một thể thống nhất và cùng hướng tới mục tiêu chung. Mặt khác, bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống sẽ làm cho những tinh hoa văn hóa dân tộc gắn kết với đời sống đương đại, tác động đến con người đương đại theo những cách thức khác nhau. Đại hội Đảng lần thứ XIII đã khẳng định cần phải quán triệt trong nhận thức và hoạt động thực tiễn quan điểm kết hợp những giá trị văn hóa truyền thống với những giá trị văn hóa thời đại để tạo nên tảng vững chắc, động lực đột phá cho sự phát triển nhanh và bền vững.

Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tạo nên nguồn lực để phát triển nhanh và bền vững. Bảo tồn và phát huy giá trị văn

hóa truyền thống chính là khẳng định những giá trị văn hóa độc đáo, đặc trưng của dân tộc. Đây là cơ sở quan trọng để mỗi cá nhân và cộng đồng sáng tạo ra những giá trị văn hóa mới mà không làm đứt gãy văn hóa dân tộc. Điều này vừa là một yêu cầu cho phát triển văn hóa, tạo nên sức hấp dẫn của Việt Nam, vừa củng cố bản lĩnh dân tộc, khẳng định vị thế dân tộc trong quá trình hội nhập quốc tế. Mặt khác, giá trị văn hóa truyền thống góp phần quan trọng vào phát triển du lịch, phát triển công nghiệp văn hóa. Các giá trị văn hóa truyền thống là nguồn tài nguyên để sáng tạo và hình thành các sản phẩm và dịch vụ văn hóa. Những giá trị văn hóa này góp phần khẳng định thương hiệu, xác định lối đi riêng, đặc trưng riêng cho các sản phẩm, dịch vụ văn hóa vùng, miền, quốc gia. Điều này tạo nên tính độc đáo, cuốn hút của từng sản phẩm văn hóa, góp phần đẩy nhanh hơn tốc độ phát triển của du lịch và công nghiệp văn hóa.

Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống là cơ sở để lựa chọn mục tiêu phát triển. Càng hội nhập quốc tế mạnh mẽ, người Việt Nam càng ý thức rõ vai trò của bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc. Chỉ khi bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống hiệu quả thì sự phát triển nhanh và bền vững không làm mất đi cội nguồn của dân tộc, không trở thành “cái bóng mờ của người khác”. Hội nghị Trung ương bốn khóa VII đã khẳng định “Phát triển tách khỏi cội nguồn dân tộc thì nhất định sẽ lâm vào nguy cơ tha hóa”³. Do đó, đất nước chỉ có thể phát triển nhanh và bền vững trên cơ sở những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc. Chính việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống giúp cho việc xác định những giá trị văn hóa phù hợp với dân tộc và thời đại để lựa chọn định hướng cho sự phát triển nhanh và bền vững. Phát triển nhanh và bền vững cũng làm sâu sắc và phát triển hơn nữa của giá trị văn hóa truyền thống. Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: “hệ giá trị quốc gia cũng là mục tiêu phấn đấu cao cả của dân tộc ta: Hòa bình, thống nhất, độc lập, dân giàu, nước mạnh, dân chủ,

công bằng, văn minh, hạnh phúc”⁴.

Bên cạnh đó, phát triển nhanh và bền vững cũng có vai trò quan trọng đối với bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

Phát triển nhanh và bền vững giúp con người có điều kiện tốt hơn cho hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Phát triển nhanh và bền vững đảm bảo cho sự phát triển của mỗi cá nhân và cộng đồng. Con người không chỉ có công việc, thu nhập tốt mà sức khỏe, tri thức cũng không ngừng nâng lên. Các mặt của đời sống xã hội được đảm bảo, tránh được nguy cơ suy thoái hay khủng hoảng kinh tế - xã hội trong tương lai. Đây là yếu tố cơ bản giúp người dân có điều kiện tốt hơn để tham gia vào các hoạt động văn hóa, trong đó có hoạt động bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, như: sưu tầm, tìm hiểu, nghiên cứu, thụ hưởng, quảng bá... các giá trị văn hóa truyền thống. Mặt khác, khi đất nước phát triển, những nguồn lợi sẽ được chia sẻ nhiều hơn cho việc tái đầu tư để bảo tồn, tôn tạo, trùng tu, tôn vinh, phát huy và phát triển các giá trị văn hóa truyền thống.

Phát triển nhanh và bền vững tạo điều kiện tốt hơn về khoa học, kỹ thuật cho bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống cần có khoa học công nghệ, thiết bị kỹ thuật... cần thiết. Thiết bị kỹ thuật, công nghệ hiện đại giúp chúng ta khám phá ra những giá trị ẩn tàng của các di sản văn hóa; tìm kiếm và phục hồi thành công những di sản văn hóa. Từ đó, chúng ta hiểu sâu sắc, toàn diện hơn về lịch sử dân tộc, sự phát triển của quốc gia. Những công nghệ, thiết bị kỹ thuật hiện đại, vật liệu mới... cũng giúp cho nghiên cứu, phục dựng, tôn tạo, bảo quản, giữ gìn, quảng bá các giá trị văn hóa truyền thống hiệu quả hơn.

Phát triển nhanh và bền vững tạo động lực cho bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Thông qua các hoạt động phát triển kinh tế - xã hội, các giá trị văn hóa truyền thống có thêm điều kiện được lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng, thấm sâu vào

đời sống xã hội. Phát triển công nghiệp văn hóa đã thúc đẩy các nhà sản xuất sáng tạo ra những sản phẩm, dịch vụ văn hóa dựa trên các giá trị văn hóa dân tộc. Nhiều nghề thủ công truyền thống được phục hồi, nghệ thuật truyền thống, lễ hội... cũng tham gia vào hoạt động du lịch, quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam. Qua đó thôi thúc mỗi người dân và cả cộng đồng hiểu rõ hơn các giá trị văn hóa. Từ đó, mỗi người Việt Nam thêm yêu, trân trọng, giữ gìn, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống.

2. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TỪ THỰC TIỄN BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG TRONG PHÁT TRIỂN NHANH VÀ BỀN VỮNG Ở VIỆT NAM

Một là bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống chưa thực sự được gắn kết với các lĩnh vực khác của đời sống xã hội để thúc đẩy quá trình phát triển nhanh và bền vững. Hệ quả của vấn đề này đã được Đảng nhắc đến nhiều lần: “so với những thành tựu trên lĩnh vực chính trị, kinh tế, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, thành tựu trong lĩnh vực văn hóa chưa tương xứng”⁵. Những giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc chưa đi sâu vào các hoạt động kinh tế, xã hội, bảo vệ môi trường nên vẫn còn tệ nạn xã hội, tội phạm, hiện tượng lãng phí, tham nhũng, tàn phá rừng, khai thác tài nguyên không theo quy hoạch gây nên những biến động lớn về môi trường... Điều đó đã làm chậm lại quá trình phát triển và tính bền vững không được đảm bảo.

Hai là chưa nhận diện và khai thác các giá trị văn hóa truyền thống toàn diện. Thực tế cho thấy phát huy giá trị văn hóa truyền thống đang dừng lại ở khai thác di tích, danh lam thắng cảnh, lễ hội, văn hóa dân gian... cho phát triển du lịch, phát triển công nghiệp văn hóa một cách rời rạc. Việc phát huy giá trị văn hóa truyền thống chưa được đặt trong sự gắn kết các giá trị văn hóa truyền thống, chưa chú ý đến những giá trị phái sinh trong quá trình các giá trị này tham gia vào phát triển nhanh và bền vững.

Mặt khác, giá trị văn hóa truyền thống còn kết tinh trong nguồn lực con người. Con người là chủ thể mang những giá trị văn hóa truyền thống, thực hành và truyền tải những giá trị văn hóa vào trong các hoạt động thực tiễn. Các giá trị văn hóa truyền thống góp phần nâng cao chất lượng nguồn lực con người trên các khía cạnh phẩm chất, kỹ năng, bản lĩnh... Tuy nhiên, có lúc có nơi, quá trình phát huy giá trị văn hóa truyền thống cho phát triển nhanh và bền vững vẫn chưa đặt con người vào vị trí trung tâm. Những chủ nhân của giá trị văn hóa truyền thống chưa được tham vấn, chia sẻ ý kiến, bày tỏ nguyện vọng. Có nơi còn thiếu sự tham gia của cộng đồng vào phát huy giá trị văn hóa truyền thống. Do đó, các giá trị văn hóa khó có thể tham gia hiệu quả vào quá trình phát triển nhanh và bền vững.

Ba là thiếu biện pháp hữu hiệu để bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống trong phát triển nhanh và bền vững. Việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống hiệu quả chưa cao. Nguy cơ mai một giá trị văn hóa truyền thống vẫn hiện diện. Bên cạnh đó, việc phát huy giá trị văn hóa truyền thống cho phát triển nhanh và bền vững còn phiến diện. Nhiều giá trị văn hóa truyền thống chỉ được khai thác ở khía cạnh kinh tế mà chưa chú ý đến sự ổn định sinh kế cho người dân. Vẫn còn tình trạng mạnh mún, thiếu tính liên kết giữa các địa phương, vùng trong phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

3. GIẢI PHÁP BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG TRONG PHÁT TRIỂN NHANH, BỀN VỮNG ĐẤT NƯỚC

Một là nâng cao nhận thức của các cấp ủy Đảng, chính quyền và nhân dân về vai trò của văn hóa nói chung, của bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống nói riêng trong phát triển nhanh và bền vững đất nước. Các cấp ủy Đảng, chính quyền, các ngành và nhân dân cần nhận thức sâu sắc, đầy đủ, toàn diện hơn vai trò của giá trị văn hóa truyền thống dân tộc là nền tảng, nguồn lực nội sinh quan trọng cho quá trình

phát triển nhanh và bền vững. Từ đó có ý thức rõ ràng hơn trong bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống, biến giá trị văn hóa truyền thống thành nguồn lực quan trọng cho phát triển nhanh và bền vững đất nước. Khắc phục quan điểm duy kinh tế, coi trọng kinh tế mà xem nhẹ các giá trị văn hóa truyền thống trong phát triển.

Hai là đẩy mạnh thực hiện quan điểm tại Đại hội Đảng lần thứ XIII: “Khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và của nền văn hóa, con người Việt Nam, (...) tạo động lực mới cho phát triển nhanh và bền vững đất nước”⁶. Phát huy những giá trị văn hóa truyền thống chính là tạo nguồn lực nội sinh và động lực đột phá để thực hiện thành công mục tiêu phát triển đất nước đến năm 2030, tầm nhìn 2045 mà Đại hội XIII của Đảng đã đề ra. Trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc, các giá trị văn hóa truyền thống đã góp phần quan trọng làm tăng thêm sức mạnh của dân tộc, giúp dân tộc vượt thoát khỏi những thách thức của lịch sử. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước. Đó là một truyền thống quý báu của ta. Từ xưa đến nay, mỗi khi Tổ quốc bị xâm lăng thì tinh thần ấy lại sôi nổi, nó kết thành một làn sóng vô vùng mạnh mẽ, to lớn, nó lướt qua mọi sự nguy hiểm, khó khăn, nó nhấn chìm tất cả lũ bán nước và lũ cướp nước”⁷. Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng rất coi trọng phát huy những giá trị tích cực trong thuần phong, mỹ tục của gia đình và xã hội; nêu cao tinh thần tương thân, tương ái, đoàn kết; trọng tình nghĩa, trọng công lý và đạo lý xã hội nhằm đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, chủ nghĩa cá nhân - nguồn gốc của mọi sự tham nhũng, tiêu cực, hư hỏng để phát triển xã hội. Có thể nói, giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc chính là sức mạnh mềm, nguồn lực nội sinh quan trọng của dân tộc Việt Nam, góp phần tạo nên sức

mạnh tổng hợp mạnh mẽ của dân tộc để dân tộc vượt qua mọi khó khăn, thử thách. Khi những giá trị này thể hiện rõ trong từng suy nghĩ, hành động của mỗi người thì sẽ tạo động lực to lớn cho sự phát triển nhanh và bền vững đất nước.

Ba là thực hiện hiệu quả hơn việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa dân tộc kết hợp với tiếp thu tinh hoa văn hóa của thời đại. Thực hiện bảo tồn giá trị văn hóa có chọn lọc, có sự đổi mới nội dung để phù hợp hơn với thực tiễn, loại bỏ dần những yếu tố lạc hậu, sáng tạo và khẳng định những giá trị văn hóa mới phù hợp với dân tộc. Như vậy, giá trị văn hóa truyền thống thông qua sự lựa chọn và hành động của con người tác động đến sự phát triển của quốc gia dân tộc. Bên cạnh đó, để sáng tạo ra những giá trị văn hóa mới, chúng ta cần đẩy mạnh giao lưu, hợp tác quốc tế trên lĩnh vực văn hóa. Đẩy mạnh giao lưu, hợp tác quốc tế về văn hóa không chỉ lan tỏa những giá trị văn hóa dân tộc đến với bạn bè quốc tế mà còn tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại. Điều này góp phần làm tăng sức mạnh của nguồn lực nội sinh cho quá trình phát triển đất nước. Hơn nữa, đẩy mạnh việc giao lưu, hợp tác quốc tế về văn hóa cũng nhằm tranh thủ sự đồng tình và ủng hộ của các nước và nhân dân trên toàn thế giới đối với sự phát triển nhanh và bền vững đất nước.

Bốn là phát triển công nghiệp văn hóa gắn liền với đổi mới, sáng tạo. Các lĩnh vực công nghiệp văn hóa đều có thể phát triển dựa trên khai thác các giá trị văn hóa truyền thống để sáng tạo nên những sản phẩm và dịch vụ văn hóa hấp dẫn. Không chỉ chú ý đến phát triển từng lĩnh vực thuộc công nghiệp văn hóa mà phải có sự kết hợp giữa các lĩnh vực, khai thác thế mạnh, lợi thế cạnh tranh của từng lĩnh vực trong từng khu vực để hình thành những sản phẩm và dịch vụ văn hóa độc đáo, đặc sắc.

Bên cạnh đó là đẩy mạnh nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ trong chuyển đổi số vào sản xuất các sản phẩm văn hóa trên nền tảng giá trị văn hóa truyền thống nhằm nâng cao năng suất, chất lượng

các sản phẩm, khai thác hiệu quả lợi thế của từng địa phương. Cần có chính sách hỗ trợ tổ chức, doanh nghiệp sản xuất hàng hóa, dịch vụ văn hóa gắn với các giá trị văn hóa truyền thống áp dụng tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, hệ thống quản lý thông minh, dịch vụ thông minh, đảm bảo chất lượng sản phẩm, dịch vụ văn hóa. Hỗ trợ các hoạt động bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ, phát triển kênh thương mại, hỗ trợ tham gia giải thưởng Chất lượng Quốc gia, giải thưởng Chất lượng quốc tế, các giải thưởng bình chọn về chất lượng và thương hiệu, các hội chợ triển lãm liên quan đến các sản phẩm làng nghề truyền thống, sản phẩm sáng tạo dựa trên giá trị văn hóa truyền thống. Ngoài

ra, các cấp chính quyền khuyến khích các đơn vị tiếp nhận chuyển giao công nghệ, chuyển đổi số trong bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa. Đặc biệt là cần hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đối với cộng đồng trong phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

Nhìn chung, Đảng và Nhà nước ngày càng chú trọng đến bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống trong phát triển nhanh và bền vững. Tuy nhiên, để phát huy hiệu quả hơn giá trị văn hóa truyền thống trong phát triển nhanh và bền vững, chúng ta cần tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc từ trong nhận thức đến hoạt động thực tiễn./.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Tập 2, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.135.
2. Ủy ban Môi trường và Phát triển Thế giới (WCED), *Báo cáo Brundtland* (Tương lai của chúng ta), <https://www.britannica.com/topic/Brundtland-Report>.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, Tập 52, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007, tr. 346
4. Toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc, [https://moit.gov.vn/tin-tuc/hoat-dong/toan-](https://moit.gov.vn/tin-tuc/hoat-dong/toan-van-phat-bieu-cua-tong-bi-thu-nguyen-phu-trong-tai-hoi-nghi-van-hoa-toan-quoc.html)

[van-phat-bieu-cua-tong-bi-thu-nguyen-phu-trong-tai-hoi-nghi-van-hoa-toan-quoc.html](https://moit.gov.vn/tin-tuc/hoat-dong/toan-van-phat-bieu-cua-tong-bi-thu-nguyen-phu-trong-tai-hoi-nghi-van-hoa-toan-quoc.html), đăng ngày 24/11/2021

5. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành Trung ương khóa XI*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2014, tr.44.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Tập 1, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.110.
7. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Tập 7, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.38.